

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา คุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยพายัพ นอกจากนี้ยังใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนผลิตบัณฑิตให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยพายัพ ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นผู้ที่เกี่ยวข้อง (Stakeholders) กับบัณฑิต/มหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยพายัพ ปีการศึกษา 2552 รวมทั้งหมด 1,088 ราย (สำนักประกันคุณภาพการศึกษา, มหาวิทยาลัยพายัพ, 2552)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดให้มีจำนวนข้อมูลจากประชากรที่ควรได้รับกลับคืนมา (Response Rate) ในแต่ละสาขาวิชาไม่ต่ำกว่าร้อยละ 35 ของจำนวนบัณฑิต/มหาบัณฑิต ที่ได้งานทำ/กำลังศึกษาต่อ ได้จำนวน 399 ราย และได้แสดงไว้ในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ที่สำเร็จการศึกษา จำแนกตาม สาขาวิชาที่บัณฑิตสำเร็จการศึกษา พร้อมจำนวนและร้อยละที่ควรได้รับการตอบกลับคืนในแต่ละสาขาวิชาของแต่ละระดับ

หลักสูตร	ปริญญาตรี	
	จำนวนของผู้ที่สำเร็จการศึกษา	จำนวน (ร้อยละ) ชั้นต่ำที่ควรได้รับตอบกลับคืน
1. นิติศาสตร์		
1.1 สาขาวิชานิติศาสตร์	90	32(35.6)
2. บริหารธุรกิจ		
2.1 สาขาวิชาบริหารทรัพยากรมนุษย์	25	9 (36.0)
2.2 สาขาวิชาการตลาด	64	23 (35.0)
2.3 สาขาวิชาเลขานุการ	5	2 (40.0)
2.4 สาขาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว	92	32 (35.0)
2.5 สาขาวิชาการจัดการ	73	26 (35.6)
2.6 สาขาวิชาการจัดการธุรกิจบริการระหว่างประเทศ	6	3 (50.0)
2.7 สาขาวิชาการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ	15	6 (40.0)
รวม	280	101 (36.1)
3. ศิลปศาสตร์		
3.1 สาขาวิชาภาษาไทย	6	3 (50.0)
3.2 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ	43	16 (37.2)
3.3 สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น	20	7 (35.0)
3.4 สาขาวิชาภาษาจีน	20	7 (35.0)
3.5 สาขาวิชาภาษาเยอรมัน	3	2 (66.7)
3.6 สาขาวิชาการสื่อสารภาษาอังกฤษ	15	6 (40.0)
รวม	107	41 (38.3)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

หลักสูตร สาขาวิชาที่บัณฑิต สำเร็จการศึกษา	ปริญญาตรี	
	จำนวนของผู้ที่ สำเร็จการศึกษา	จำนวน (ร้อยละ) ชั้นค้ำที่ ควรได้รับตอบกลับคืน
4. วิทยาศาสตร์		
4.1 สาขาวิชาวิศวกรรมซอฟต์แวร์	10	4 (40.0)
4.2 สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์	60	21(35.0)
4.3 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อาหาร	4	2 (50.0)
4.4 สาขาวิชาระบบสารสนเทศคอมพิวเตอร์	3	2 (66.7)
4.5 สาขาวิชาสถิติประยุกต์	1	1(100.0)
รวม	78	30 (38.5)
5. พระคริสตธรรมแม่กิลวารี		
5.1 สาขาวิชาคริสตศาสนศึกษา	20	7 (35.0)
6. คุรุศิลป์		
6.1 สาขาวิชาคุรุศิลป์	18	7(38.9)
7. เศรษฐศาสตร์		
7.1 สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์	9	4(44.4)
8. นิเทศศาสตร์		
8.1 สาขาวิชานิเทศศาสตร์	98	35(35.7)
9. สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์		
9.1 สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	8	3 (37.5)
9.2 สาขาวิชาจิตวิทยา	23	9 (39.1)
9.3 สาขาวิชาประวัติศาสตร์	2	1 (50.0)
รวม	33	13 (39.4)
10. บัญชี การเงินและการธนาคาร		
10.1 สาขาวิชาการบัญชี	145	51 (35.2)
10.2 สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร	10	4 (40.0)
รวม	155	55 (35.5)
11. พยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค		
11.1 สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์	112	40(35.7)
รวมระดับปริญญาตรี	1,000	365 (36.5)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

หลักสูตร สาขาวิชาที่บัณฑิต สำเร็จการศึกษา	ปริญญาโท	
	จำนวนของผู้ที่ สำเร็จการศึกษา	จำนวน (ร้อยละ) ขั้นต่ำ ที่ควรได้รับตอบกลับคืน
1. นิติศาสตร์		
1.1 สาขาวิชานิติศาสตร์	1	1 (100.0)
2. บริหารธุรกิจ		
2.1 สาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ	8	3 (37.5)
2.2 สาขาวิชาบริหารธุรกิจ	36	13 (36.1)
รวม	44	16 (36.4)
3. ศิลปศาสตร์		
3.1 สาขาวิชาภาษาศาสตร์	8	3 (37.5)
3.2 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ สำหรับผู้พูดภาษาอื่น	11	4 (36.4)
รวม	19	7 (36.8)
4. พระคริสต์ธรรมแมคกิลวารี		
4.1 สาขาวิชาเทวศาสตร์(นานาชาติ)	2	1 (50.0)
4.2 สาขาวิชาศาสนศาสตร์	7	3 (42.8)
รวม	9	4 (44.4)
5. ดุริยศิลป์		
5.1 สาขาวิชาดุริยศิลป์	4	2 (50.0)
6. บัญชี การเงินและการธนาคาร		
6.1 สาขาวิชาการบัญชี	11	4 (36.4)
รวมระดับปริญญาโท	88	34 (38.6)
รวมทั้งหมด	1,088	399 (36.7)

หมายเหตุ : การคิดร้อยละจะคิดเทียบกับจำนวนผู้ที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละสาขาวิชา/คณะวิชา/
วิทยาลัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ที่เกี่ยวข้องกับบัณฑิต/มหาบัณฑิต จำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ คุณลักษณะบัณฑิต/มหาบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยพายัพในแต่ละด้าน จำนวน 44 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามส่วนที่ 2 นี้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยผู้วิจัยได้กำหนดค่าระดับพฤติกรรมที่บัณฑิตแสดงออกเป็นคะแนนดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 แสดงเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับของพฤติกรรมที่บัณฑิตแสดงออก

ระดับความคิดเห็นที่มีต่อพฤติกรรมการแสดงออกของบัณฑิต/มหาบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยพายัพ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1
ไม่สามารถประเมินหรือให้ข้อมูลได้	NA

และการประเมินระดับการแสดงออกทางพฤติกรรม ผู้วิจัยได้ทำการสรุปโดยพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนการแสดงออกทางพฤติกรรมที่ได้ แล้วแปลความหมายตามช่วงของค่าเฉลี่ยดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 แสดงระดับความคิดเห็นที่มีต่อพฤติกรรมการแสดง จำแนกตามช่วงของค่าเฉลี่ย

ของคะแนน

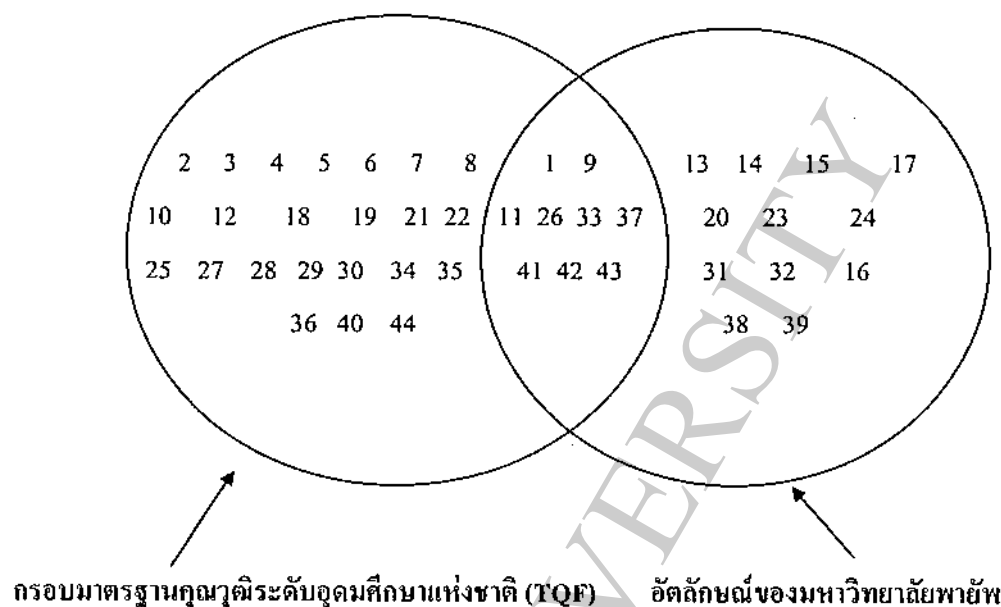
ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อพฤติกรรมแสดงออกของบัณฑิต/มหาบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยพายัพ
4.51 – 5.00	มากที่สุด
3.51 – 4.50	มาก
2.51 – 3.50	ปานกลาง
1.51 – 2.50	น้อย
1.00 – 1.50	น้อยที่สุด

(ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2553 :164)

นอกจากนี้ในส่วนท้ายของแบบสอบถามส่วนที่ 2 ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามถามผู้ตอบแบบสอบถามว่า “โดยภาพรวมท่านมีความพึงพอใจในพฤติกรรมของบัณฑิตมหาวิทยาลัยพายัพที่ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องในระดับใด” โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนและเกณฑ์การประเมินระดับความพึงพอใจเหมือนกับเกณฑ์จกตารางที่ 3.2 และตารางที่ 3.3

ส่วนที่ 3 เป็นข้อคำถามปลายเปิดประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิต/มหาบัณฑิต ที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม เช่น คุณลักษณะที่โดดเด่น คุณลักษณะที่ควรปรับปรุงของบัณฑิต/มหาบัณฑิต และข้อเสนอแนะอื่นๆ หลังจากนั้นผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลที่ได้มาทั้งหมดจัดเข้าเป็นกลุ่ม เพื่อนำเสนอเป็นรายคณะวิชา และสาขาวิชา

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้พิจารณาข้อคำถามที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ-
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) และอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยพายัพ แสดงสรุปได้ดังแผนภาพ
ข้างล่าง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้วิจัยได้สร้าง
ข้อคำถามแบบปลายเปิดโดยอาศัยแนวทางจากข้อคำถามในเครื่องมือการวิจัยที่ผ่านการพิจารณาจาก
ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือแล้ว ได้จำนวน 7 ข้อ (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวกที่ ฉ)
แล้วนำไปสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับบัณฑิต/มหาบัณฑิตที่ได้รับเชิญจากองค์กรต่างๆ ตามเกณฑ์ที่
คณะผู้วิจัยได้กำหนดไว้ (รายนามของผู้ที่ได้รับเชิญแสดงในภาคผนวก ง) หลังจากนั้นผู้วิจัยได้สรุป
จากเทปที่ได้บันทึกไว้เพื่อนำไปอภิปรายในบทที่ 5

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

หลังจากสร้างข้อคำถามแล้วเสร็จ ผู้วิจัยได้หาคุณภาพเครื่องมือดังนี้

1. การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไป
ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเนื้อหาจำนวน 4 ท่าน (รายนามผู้เชี่ยวชาญทั้ง 4 ท่าน กล่าวไว้ในภาคผนวก
ค) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2. การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขแล้วให้กับบุคคลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างทำการตอบจำนวน 30 คนแล้วนำข้อมูลที่ได้ออกมาหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) โดยใช้สูตรของครอนบัท (Cronbach) ได้ค่า $\alpha = 0.9787$ (รายละเอียดแสดงไว้ในภาคผนวก ก) ซึ่งแสดงว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีความเชื่อมั่นในระดับสูง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ทำหนังสือจากมหาวิทยาลัยพายัพถึงบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบัณฑิต/มหาบัณฑิต เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ทำการคัดเลือกผู้ช่วยวิจัยจำนวน 2 คน เพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับบัณฑิต/มหาบัณฑิตทางไปรษณีย์ หรือเดินทางไปพบแล้วแต่กรณี โดยฝึกอบรมผู้ช่วยวิจัยให้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการวิจัย ความหมายของคำถาม และวิธีการรวบรวมข้อมูล
3. นำข้อมูลที่ได้รับกลับคืนมาจากแบบสอบถามและคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์มาลงตารางรหัส (Coding Form) และจัดรวบรวมเพื่อนำไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ
4. จัดสนทนากลุ่ม (Focus group) โดยเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องกับบัณฑิต/มหาบัณฑิตมาร่วมแสดงความคิดเห็นตามข้อคำถามจากแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ในวันพฤหัสบดีที่ 27 ตุลาคม 2554 เวลา 13.00-16.00 น ณ ห้องประชุมสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยพายัพ เขตแม่คาว

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

เมื่อผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาและเป็นฉบับที่สมบูรณ์มีจำนวน 453 ราย (ดูตารางที่ 4.1) ซึ่งมากกว่าจำนวนตัวอย่างขั้นต่ำที่ได้กำหนดไว้ 399 ราย แล้วจึงนำไปลงรหัสข้อมูลตามเกณฑ์การให้คะแนนที่ได้กำหนดไว้ในแบบสอบถามแต่ละส่วน และนำไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ที่เกี่ยวข้องบัณฑิต / มหาบัณฑิต วิเคราะห์โดยใช้ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางและแปลผลโดยการบรรยาย
2. ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยพายัพในแต่ละด้าน วิเคราะห์ด้วย ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic

Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยทำเป็นรายชื่อ รายด้าน รวมถึงนำเสนอระดับความพึงพอใจโดยภาพรวมของแต่ละคณะและสาขาวิชาแล้วนำเสนอในรูปแบบตารางพร้อมคำบรรยาย / อธิบายประกอบ

ส่วนข้อมูลที่เป็นคำถามปลายเปิด (ส่วนที่ 3) ผู้วิจัยนำไปจัดเข้าเป็นกลุ่มตามข้อคำถามเป็นภาพรวมแล้วนำเสนอเป็นรายคณะและสาขาวิชา

สำหรับการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้วิจัยนำความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับบัณฑิต / มหาบัณฑิตที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกในเวทีการสนทนากลุ่มมาสรุปแล้วอภิปรายผลเป็นภาพรวม

PAYAP UNIVERSITY